

» Bruk av tvang mot barn

Grevlingen har gitt fine resultater

Det hender at barn stritter imot når de må ta blodprøve eller røntgen på St. Olavs hospital. En gråhvit og lodden grevling har gitt resultater.

» Trondheim St. Olav

– Det er litt dårlig og litt bra å være på sykehus. Det dårlige er når jeg skal opereres og må ha narkose, sier Herman Thowsen. Men det som er bra, er Gusse. Men det som er bra, er Gusse, sier åtteåringen og løper lett-beint sammen med storebror Oskar på Gussejakt. Det er grevlingspor overalt på kvinne-barn-senteret ved St. Olav. 70 nye grevlinger slitter nå rundt omkring på sykehuset, der hvor barn får behandling. De er til trost og avledning for syke barn.

– Umulig å få bort

– Da føler barna seg litt tryggere, fordi de har en venn som kan passe på dem i sykehuset, sier Herman. Han synes det er veldig lurt at St. Olav endelig har fått seg en maskot.

– Det var umiddelbar glede da vi fikk vite at sykehuset skulle få sin egen maskot, sier Hege Thowsen.

Hun er mamma til Herman og Oskar (10) som begge har vært en del på sykehus. Men Herman har vært der aller mest.

– Jeg har mange sjeldne sykdommer, og de er umulig å få bort. Men jeg håper at de klarer det en vakker dag, sier Herman.

Han har sikkert blitt operert 12 ganger siden han ble født, sier han, men så forteller mamma at det er enda mer.

– 16, sier hun. Men for ett år siden ble Herman så glad da han igjen grudde seg for en ny operasjon.

– Ett minutt etter at jeg hadde fått meg rom, fikk jeg min egen Gusse. Jeg ble så overrasket over at de bare ga meg den for operasjonen, smiler Herman.

Etterlengtet

Barnepsykiater Else B. Stålen er Gusses mamma, og hun sier at grevlingen har vært et etterlengtet barn ved St. Olav.

– Vi har lenge ønsket oss en sykehusmaskot. Hennes jobb i Bup er å hjelpe barn i sykehuset slik at de mestrer det de står i og får å bedre sykehusoppholdet.

– Alle barn som får alvorlige sykdommer, som for eksempel kreft, kan bli henviset til oss ved Bup på barne- og ungdomsklinikken. Vi får også henviset en del barn som strever med å gjennomføre medisinsk behandling, sier hun.

For det å være liten på sykehus, er ikke enkelt. Stålen møter barn som sliter med traumer og nærmest har utviklet angst etter sprøytestikk og blodprøver.

– Dessverre har mange barn hatt triste opplevelser på sykehus. De kan ha tatt blodprøve, selv om de har strittet imot. De

kan ha blitt lagt i narkose, og så blir de redd når de våkner opp med en venflon i hånda som de ikke vet hva er. Mange opplever også det å få narkose som veldig ekkelig og skummelt, noen har til og med vært redd for å dø, sier Stålen.

Mindre tvang

Det er flere som har vært opptatt av hvordan barna opplever sykehuset. Bioingeniørene ved laboratoriet ved Kvinne-barn-senteret sendte for noen år siden en bekymringsmelding til sykehusets etiske komitee.

– Vi syntes det ble brukt for mye tvang på barn. Vi følte oss ofte presset, for blodprøven måtte tas, og ofte måtte foreldrene holde fast armen til barna. Det var ubehagelig, og vi visste ikke helt hvordan vi kunne forbedre oss, forteller Gina Mehus Stormes.

Siden har mye skjedd. Nå viser en spørreundersøkelse at nesten ingen av bioingeniørene synes at det blir brukt mye tvang under blodprøvetaking.

Gusse kan ta i mye av æren for det. Han sitter på laboratoriet og blir gjerne med de små pasientene. Og barn som ofte er innom, får sin egen lille kosegrevling.

I tillegg er det laget flere brosjyrer og filmer med Gusse som kan forberede barna på det de skal gjøre i sykehuset.

– Vi har vært gode på å fortelle hvor folk skal parkere, men vi har manglet informasjonsmateriale som er barnevennlig. Nå kan barn og foreldre forberede seg for de kommer på sykehuset. Og vi ser hvor glade barna blir når de møter Gusse og hvor stor hjelp det er i han, sier Stålen.

Grevling i taket

Og hvis noen skulle lure, det er Knutsen og Ludvigsen som er årsaken til at valget falt på en gråhvit grevling da St. Olav skulle velge maskot. De to har som kjent en grevling i taket.

– Første gang vi hadde et møte om dette, så alle at vi måtte ha en grevling, sier Stålen.

Knutsen, alias Øystein Dolmen, ble involvert i skapelsen, og da Stålen fikk se den aller første grevlingen for snart to år siden, ble hun så glad som en vordende mamma gjerne blir. Og da sykehuset ba om forslag til navn, var det mange som foreslo å kalle opp avdøde Gustav Lorentzen, den andre halvparten av duoen. Dermed ble grevlingen til Gusse.

God natt til Gusse

Denne dagen er selveste Store-Gusse på besøk i sykehusbarnehagen. Der er også Julie (2) som

elsker sykehusets maskot. Mamma Veronica Brustol og pappa Geir Vanvik er takknemlige for at sykehuset ser barnas behov.

– Julie snakker mye om Gusse, og han er den siste hun sier god natt til om kvelden. Når vi skal på sykehuset, sier vi alltid at vi skal besøke Gusse, forteller mamma Veronica Brustol.

Julie har vært veldig mye på sykehus, hun har en sjelden genetisk sykdom som gjør at hun ofte må ta blodprøve. Men Julie er blitt så toff at hun trenger ikke smertepåstoffer en gang.

– Hun holder frem armen, og sier at hun skal sjekke blodet, smiler mamma.

I vår var Julie innlagt i åtte uker på sykehus i strekk.

– Det er begrenset hvor artig det er å være på sykehus, men da hjelper det med Gusse. Gusse har vært en fin avkobling og en trygghet for Julie. Vi har vært mye på grevlingjakt, sier Veronica.

Til trost

For Herman og Oskar har Gusse ført til at de ikke gruer seg like mye når Herman skal på sykehus.

– Vi merker en stor forskjell etter at Gusse kom inn i sykehuset, sier pappa Steinar Thowsen.

Gusse er til trost for Herman, både før og etter operasjon. Og Gusse binder guttene sammen, sier Hege.

For storebror Oskar har også fått sin Gusse. Når Herman er på sykehus, leker brodrene med grevlingene på facetime.

– Gusse er god på parkour. Han tar salto, og han skader seg aldri, sier Oskar.

Foreldrene er glade for at sykehuset er så god til å involvere søsken. Storebror Oskar har så lenge han kan huske, hatt en lillebror som har vært mye på sykehus.

– Det er tungt å være hjemme og bekymre seg og savne den som er på sykehus, sier Hege.

Både Herman og Oskar har sett musikkvideoen om Gusse. Den er laget av kommunikasjonsavdelingen ved St. Olav.

– Den eneste delen som var ekkel, var når de tok blodprøve på Gusse. Da så jeg en annen vei, sier Herman. Det har vært for mange akutte turer i ambulansetil til at han liker å få en sprøyte i armen.

Gusse har gode gode kolleger også på andre sykehus i Norge. Musa Rasmus bor på OUS, Rodhesten Hippo på Nordlands-sykehuset, pinnsvinet Kompis holder til på Sykehuset i Vestfold og Drammen sykehus har bamsen Drømmeliten.

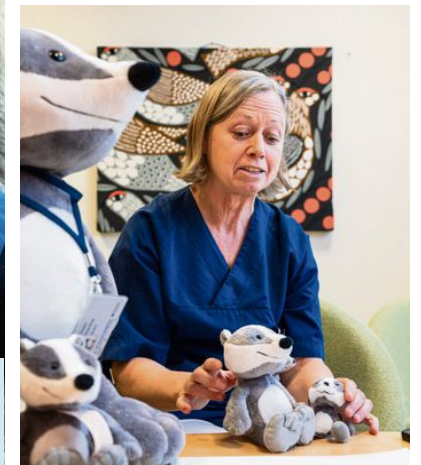
HILDE SKJESJØL 95198684
hilde.skjesjol@adresseavisen.no

Gusse er overalt på St. Olav der hvor barn blir behandlet. Oskar (til venstre) og Herman liker sykehusets maskot.

Når du er liten og må være lenge på sykehus, er det fint med en grevling å leke med, synes Julie.

Alle var enige om at St. Olav måtte ha en grevling til maskot. Barnepsykiater Else B. Stålen er glad Gusse har slått så godt an.

Gusse har vært en god venn for Herman t.v. og Oskar Thowsen. Herman har vært mye på sykehus helt siden han ble født. FOTO: TERJE SVAAEN